

Geriatric Rehabilitasyonda Ergoterapi

Editörler

Prof. Dr. Mine Uyanık

Doç. Dr. Onur Altuntaş

Uzm. Erg. Medine Nur Özata Değerli

Hipokrat
Yayıncılık

© 2024 Geriatrik Rehabilitasyonda Ergoterapi

ISBN: 978-625-6429-62-8

Tüm hakları saklıdır. 5846 ve 2936 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri yasası gereği; bu kitabın basım, yayın ve satış hakları Hipokrat Yayınevi'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bölümler içinde kullanılan resim ve bilgilerin sorumluluğu o bölümün yazar(lar)ına aittir.

Editörler

Prof. Dr. Mine Uyanık

Doç. Dr. Onur Altuntaş

Uzm. Erg. Medine Nur Özata Değerli

Yayıncı

Hipokrat Yayınevi

Grafik-Tasarım

Hipokrat Grafik Tasarım

Baskı - Cilt

Sözkesen Matbaacılık

İvedik Organize 1518. Sokak Matsit İş Merkezi No: 2/40

Tel: (0312) 395 21 10 - Yenimahalle / Ankara

Hipokrat
Yayıncılık

Süleyman Sırrı Cad. No:16/2 Sıhhiye
Tel: (0312) 433 03 05 - 15 ANKARA
www.hipokratkitabevi.com

Ergoterapi, yaşlı bireylerin bağımsızlığını, toplumsal katılımını ve yaşam kalitesini artırmak için görev alan önemli bir disiplindir. Bu kitap, yaşlanma süreci, geriatrik rehabilitasyon ve ergoterapi alanındaki temel kavramları, stratejileri ve uygulama yöntemlerini bütüncül bir bakış açısı ile ele almaktadır.

Kitabın ilk bölümünde yaşlılık kavramı, yaşlanma teorileri, aktif ve sağlıklı yaşlanma, yaşlılıkta bakım modelleri, yaşlanma ile görülen vücut yapısı değişiklikleri, geriatrik sendromlar, yaşlılarda görülen kronik hastalıklar ve yaşlılıkta etik konuları detaylı olarak ele alınmaktadır. İkinci bölümde ise yaşlılıkta ergoterapi ve rehabilitasyonun önemi ele alınmakta ardından da okupasyonel patolojilere, bilişsel becerilere, psikososyal duruma, fiziksel bozukluklara, yutma fonksiyonuna, duyuşal işlemeleme, düşmeye, kronik hastalıklara yönelik kişi merkezli ergoterapi değerlendirme ve müdahale yaklaşımları detaylı şekilde anlatılmakta, sürücü rehabilitasyonu, günlük yaşam aktiviteleri ve toplumsal katılımında ergoterapinin kilit rolü vurgulanmaktadır. Bakım veren eğitimi, kurumsal bakım, interdisipliner ekip çalışması ve çevresel düzenlemelerin önemi vurgulanmakta, yardımcı teknoloji ve teknoloji temelli müdahaleler ile de geriatrik rehabilitasyonda teknolojinin kullanımına yer verilmektedir. En iyi ve yüksek nitelikli kanıtı aramada yol gösterici olan kanıtı dayalı uygulamaların ergoterapidaki yerine dikkat çekilmekte, dokümantasyon kaydının tutulmasının önemi vurgulanmaktadır. Geriatrik rehabilitasyon alanındaki trendlere yer verilerek bu alandaki güncel bilgiler paylaşılmaktadır.

Bu kitabın yazılmasında katkıda bulunan ve emek veren tüm yazarlarımıza, bu süreçte sonsuz destekleri ile yanımızda olan ailelerimize ve Hipokrat Yayınevine çok teşekkür ederiz.

Farklı disiplinlerin bir araya gelerek yaşlılık ve rehabilitasyon konularında bilgilerini ve deneyimlerini paylaşarak katkı verdikleri kitabımızın yaşlı kişilerle çalışan ve çalışacak olan tüm profesyonellere katkı sağlaması dileğiyle...

Sevgi ve saygılarımızla

Prof. Dr. Mine UYANIK

Doç. Dr. Onur ALTUNTAŞ

Uzm. Erg. Medine Nur ÖZATA DEĞERLİ

Katkıda Bulunanlar

v

Editörler

Mine UYANIK, Prof. Dr.

Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümü

Onur ALTUNTAŞ, Doç. Dr.

Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümü

Medine Nur ÖZATA DEĞERLİ, Uzm. Erg.

Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümü

Yazarlar

Arzu Okyar BAŞ, Uzm. Dr.

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Geriatri Bilim Dalı

Barkın KÖSE, Dr. Öğr. Üyesi

Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Gülhane Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü

Başak TUNCEL, Öğr. Gör.

Medipol Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü

Berkan TORPİL, Doç. Dr.

Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Gülhane Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü

Betül ÜSTÜN, Erg.

Isparta Yalvaç Devlet Hastanesi

Burcu Balam DOĞU, Prof. Dr.

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Geriatri Bilim Dalı

Cafer BALCI, Doç. Dr.

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Geriatri Bilim Dalı

Didem KARADUMAN, Dr.

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Geriatri Bilim Dalı

Ela TARAKÇI, Prof. Dr.

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Sağlık Bilimleri Fakültesi
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü

Emel PEKÇETİN, Uzm Fzt.

T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

Esra AKI, Prof. Dr.

Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümü

Esmâ ÖZKAN, Doç. Dr.

Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Gülhane Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü

Ezginur GÜNDOĞMUŞ, Uzm. Erg.

Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümü

Fatıma Zehra DOĞAN, Öğr. Gör.

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Bor Sağlık Bilimleri Fakültesi

Gonca BUMİN, Prof. Dr.

Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümü

Gökçen AKYÜREK, Doç. Dr.

Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümü

Gülşah ZENGİN YAZICI, Öğr. Gör.

Bezmialem Vakıf Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümü

Hatice Reyhan ÖZGÖBEK, Dr. Fzt.

T.C. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

Hilal BOSTANCI, Öğr. Gör.

Medipol Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü

İbrahim Yavuz TATLI, Dr. Öğr. Üyesi

Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü

Kübra ERSOY, Arş. Gör.

Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Gülhane Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü

Medine Nur ÖZATA DEĞERLİ, Uzm. Erg.

Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümü

Meltem Gülhan HALİL, Prof. Dr.

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Geriatri Bilim Dalı

Meltem YILMAZ, Prof. Dr.

Hacettepe Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü

Meral HURİ, Prof. Dr.

Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümü

Mert EŞME, Dr. Öğr. Üyesi

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Geriatri Bilim Dalı

Mine UYANIK, Prof. Dr.

Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümü

Murat PEHLİVAN, Uzm. Dr.

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Geriatri Bilim Dalı

Mustafa CANKURTARAN, Prof. Dr.

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Geriatri Bilim Dalı

Mustafa LEVENT, Uzm. Dr.

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Geriatri Bilim Dalı

Müge DEMİR, Dr. Öğr. Üyesi

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Tarihi ve Etik Ana Bilim Dalı

Nezhat Özgül ÜNLÜER, Doç. Dr.

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Fakültesi
Nörolojik Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Ana Bilim Dalı

Onur ALTUNTAŞ, Doç. Dr.

Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümü

Orkun Tahir ARAN, Doç. Dr.

Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümü

Ozan DEMİRCİ, Erg

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Sağlık Bilimleri Enstitüsü Ergoterapi Ana Bilim Dalı

Özgü İNAL, Doç. Dr.

Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Gülhane Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Fakültesi
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Nörolojik Fizyoterapi-Rehabilitasyon Ana Bilim Dalı

Rana TUNA DOĞRUL, Uzm. Dr.

Ankara Şehir Hastanesi, Geriatri Kliniği

Semin AKEL Prof. Dr.

İstanbul Kültür Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü

Serkan PEKÇETİN, Doç. Dr.

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümü

Sermin ÇAKICI ALP, Dr. Öğr. Üyesi

Hacettepe Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü

Sultan ASLAN, Uzm. Erg.

Şanlıurfa Mehmet Akif Ersoy Hastanesi

Sümeyye Belhan Çelik, Dr. Öğr. Üyesi

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümü

Tuğçe POYRAZ İŞLEYEN, Uzm. Fzt.

Bahçeşehir Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü

Yusuf İslam DEĞERLİ, Öğr. Gör.

Ankara Üniversitesi Kızılcahamam Meslek Yüksekokulu İş ve Uğraşı Programı

Zeynep ŞAHİNER, Dr.

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Geriatri Bilim Dalı

Kısım I Yaşlanma ve Yaşlılık

Bölüm 1

Yaşlanma Kavramı3

DİDEM KARADUMAN • MUSTAFA CANKURTARAN

Yaşlanma ve Yaşlılık Kavramı	3
Türkiye’de ve Dünyada Yaşlanmaya Ait Demografik Veriler	3
Yaşlanma ile Artan Hastalıklar	4
Yaşlanmanın Sonuçları	5

Bölüm 2

Yaşlanma Teorileri9

ARZU OKYAR BAŞ • MELTEM GÜLHAN HALİL

Evrin Teorisi ve Yaşlanma	9
İnflamasyon Teorisi ve Yaşlanma	11
Kök Hücre Yaşlanması Teorileri	12
Protein Homeostazı Teorileri	14
Sonuç	16

Bölüm 3

Aktif ve Sağlıklı Yaşlanma.....21

ZEYNEP ŞAHİNER • BURCU BALAM DOĞU

Yaş Alma Kavramları	21
Sağlıklı ve Aktif Yaşlanma Önerileri	22
Sonuç	29

Bölüm 4**Yaşlılıkta Bakım Modelleri.....33****HATİCE REYHAN ÖZGÖBEK**

Giriş.....	33
Evde Bakım Hizmetleri.....	34
Kurumsal Bakım Hizmetleri.....	38

Bölüm 5**Yaşlanma İle Görülen Vücut Yapı ve Fonksiyonlarındaki Değişiklikler47****MURAT PEHLİVAN • MERT EŞME**

Kas-İskelet Sistemi Değişiklikleri.....	48
Kardiyovasküler Değişiklikler.....	51
Yaşlanmanın Miyokardiyal Yapı Üzerindeki Etkileri.....	52
Yaşlanmanın Miyokardiyal Fonksiyonlar Üzerindeki Etkisi.....	52
Yaşlanmanın Vasküler Yapıya Etkileri.....	53
Yaşlanmanın Vasküler Fonksiyon Üzerindeki Etkileri.....	53
Yaşla İlişkili Elektrofizyolojik Değişiklikler.....	54
Cilt Değişiklikleri.....	54
Gastrointestinal Değişiklikler.....	55
Ürolojik Sistemde Değişiklikler.....	56
Santral Sinir Sistemi Değişiklikleri.....	58
Endokrin Sistem Değişiklikleri.....	58
Solunum Sistemi Değişiklikleri.....	60
İmmün Sistem.....	61

Bölüm 6**Geriatrik Sendromlar65****RANA TUNA DOĞRUL**

Kırılganlık.....	65
Malnutrisyon.....	68
Sarkopeni.....	69
Demans.....	71
Depresyon.....	74
Deliryum.....	77
Düşme.....	79
İnkontinans.....	80
Uyku Bozuklukları.....	81
Basınç Ülserleri.....	82

Bölüm 7**Geriatrik Bireylerde Görülen Kronik Hastalıklar87**

MUSTAFA LEVENT • CAFER BALCI

Hipertansiyon.....	87
Tiroid Hastalıkları.....	90
Diabetes Mellitus.....	92
Böbrek Hastalıkları.....	95
Osteoporoz.....	97
Atriyal Fibrilasyon.....	100

Bölüm 8**Yaşlılık ve Etik.....103**

MÜGE DEMİR

Giriş.....	103
Etik Sorun Alanları.....	105
Sonuç ve Öneriler.....	111

Kısım II**Geriatrik Rehabilitasyon ve Ergoterapi Yaklaşımları****Bölüm 9****Geriatrik Rehabilitasyonda Ergoterapinin Önemi ve Ergoterapistin Görevleri117**

MİNE UYANIK • ONUR ALTUNTAŞ

Bölüm 10**Geriatrik Bireylerde Görülen Okupasyonel Patolojiler.....123**

HİLAL BOSTANCI • BAŞAK TUNCEL • BURCU SEMİN AKEL

Okupasyonel Geçişler.....	124
Geriatrik Bireyler ve Okupasyonel Adalet.....	126
Sosyal Bağlam ve Okupasyonlar.....	126
Yaşlılık Tutumları, Değerleri, Varsayımları ve Klişeleri.....	127
Ergoterapide Geç Yaşam Aktivitesini/Okupasyonunu Anlamak ve Kolaylaştırmakla İlgili Güncel Kavramlar ve Teori.....	127
Geriatrik Bireylerde Okupasyonel ve Fonksiyonel Performans Açıkları.....	129
Geriatrik Bireylerde Okupasyonel Problemlere Yol Açabilecek Sık Görülen Performans Alanı Sorunları.....	130

Bölüm 11**Yaşlı Kişinin Değerlendirilmesi137****ONUR ALTUNTAŞ**

Bireyin Tıbbi Geçmişi	140
Fonksiyonel Durum	140
Yürüyüş Hızı	141
Düşmeler/Denge.....	141
Bilişsel Durum	142
Psikososyal Durum	143
Sosyoçevresel Koşullar ve Finansal Destek	143
Yaşam Kalitesi	145
Bakım Verenin Değerlendirilmesi.....	146

Bölüm 12**Geriatrik Rehabilitasyonda Bilişsel Beceriler ve Müdahale Yaklaşımları.... 151****ONUR ALTUNTAŞ**

Demans.....	152
Alzheimer Hastalığı.....	152
Vasküler Demans.....	153
Lewy Cisimcikli Demans	153
Frontotemporal Demans.....	154
Standardize Testler	156
Tedavi ve Müdahaleler	158

Bölüm 13**Geriatrik Rehabilitasyonda Psikososyal Beceriler ve****Müdahale Yaklaşımları163****ESRA AKI**

Yaşlılarda Sosyal Gelişim Teorileri.....	163
Yaşlı Yetişkinliğin Roller ve Bağlamları	165
Yaşlı Davranışları, Değerler, Beklentiler ve Yargılar	167
Yaş Ayrımcılığı ve Ayrımcılık	168
Yaşlanma ve Yaşlı Bireylere Kültürlerarası Bakış Açısı	168
Yaşlı Bireylerin Sosyal Ağı	168
Ergoterapistlerin Geriatrik Rehabilitasyonda Psikososyal Beceriler Açısından Rolü	169

Bölüm 14**Geriatrik Rehabilitasyonda Fiziksel Bozukluklar ve Müdahale Yaklaşımları 173****KÜBRA ERSOY • BERKAN TORPİL**

Geriatrik Rehabilitasyon	173
Geriatrik Rehabilitasyonda Ergoterapi Yaklaşımları	173
Geriatrik Rehabilitasyonda Fiziksel Bozukluklar ve Müdahale Yaklaşımları	174
Sonuç	182

Bölüm 15**Geriatrik Bireylerde Kronik Hastalık Yönetimi: Ergoterapinin Rolü 185****ESMA ÖZKAN • SÜMEYYE BELHAN ÇELİK**

Giriş	185
Geriatrik Bireylerde Kronik Hastalıklar ve Etkileri	185
Geriatrik Bireylerde Kronik Hastalığa Fonksiyonel Bakış	187
Kronik Hastalık Yönetimi	188
Uyum	189
Ergoterapinin Rolü	190
Sonuç	193

Bölüm 16**Geriatrik Bireylerde Yutma Bozuklukları ve Rehabilitasyon Yaklaşımları 195****NEZEHA ÖZGÜL ÜNLÜER**

Yutma Nedir?	195
Yaşlanma ve Yutma	196
Yutma Bozukluğu Değerlendirme	200
Yutma Bozukluğu Rehabilitasyon Yaklaşımları	204

Bölüm 17**Yaşlanma ve Düşme 211****ONUR ALTUNTAŞ • BETÜL ÜSTÜN**

Düşmenin Epidemiyolojisi	212
Düşmenin Etiyolojisi ve Risk Faktörleri	212
Demografik Risk Faktörleri	213
Sağlıkla İlgili Risk Faktörleri	213
Fiziksel Risk Faktörleri	214
İlaç Kullanımıyla İlgili Risk Faktörleri	215
Çevresel Risk Faktörleri	215

Düşme Korkusu	215
Düşmenin Etkileri.....	215
Düşme Riskinin Değerlendirilmesi.....	216
Düşmenin Önlenmesi ve Koruyucu Rehabilitasyon Yaklaşımları	219
Primer Koruma	220
Sekonder Koruma	221
Tersiyer Koruma.....	221

Bölüm 18

Geriatrik Bireylerde Günlük Yaşam Aktiviteleri229

EZGİNUR GÜNDOĞMUŞ • GONCA BUMİN

Giriş.....	229
Günlük Yaşam Aktiviteleri (GYA) ve Yardımcı Günlük Yaşam Aktiviteleri (YGYA).....	229
Geriatrik Bireylerde GYA ve YGYA sorunları	230
GYA ve YGYA'nın Değerlendirilmesi.....	233
Geriatrik Bireylerde GYA ve YGYA'lerine Yönelik Müdahaleler.....	235
Sonuç.....	239

Bölüm 19

Geriatrik Bireylerde Duyusal İşleme ve Duyusal Müdahaleler243

GÜLŞAH ZENGİN YAZICI • MERAL HURİ

Giriş.....	243
Duyusal İşleme	243
Geriatrik Bireylerde Duyusal İşlemenin Değerlendirilmesi	254
Geriatrik Bireylerde Duyusal Müdahaleler.....	254
Sonuç.....	261

Bölüm 20

Geriatrik Bireylerde Toplumsal Katılım265

SULTAN ASLAN • GÖKÇEN AKYÜREK

Giriş.....	265
Toplumsal Katılımı Etkileyen Faktörler	266
Toplumsal Katılım Durumundan Etkilenen Faktörler.....	273
Yaşlılarda Toplumsal Katılımı Artırmada Ergoterapistin Rolü	275

Bölüm 21

Geriatrik Bireylerde Sürücü Rehabilitasyonu287

ORKUN TAHİR ARAN

Yaşlılar İçin Sürüş Becerilerinin Değerlendirilmesi	288
Standartlaştırılmış Testler.....	289

Yolda Yapılan Değerlendirmeler	289
Klinik Değerlendirmeler.....	289
Araç Değerlendirmeleri	290
Yaşlılar İçin Sürüş Becerilerinin Değerlendirilmesindeki Zorluklar	290
Yaşlıların Sürüş Becerilerinin Değerlendirilmesine Yönelik Standartlaştırılmış Testler.....	291
Diğer Standartlaştırılmış Testler	293
Müdahaleler	295

Bölüm 22

Geriatrik Bireylerde Yardımcı Teknoloji301

YUSUF İSLAM DEĞERLİ

Yardımcı Teknoloji	301
Yardımcı Teknoloji Türleri ve Yararları.....	302
Günlük Yaşam Aktivitelerine Yönelik Yardımcı Teknoloji	304
Mobilite Yönelik Yardımcı Cihazlar	304
Kişisel Bakım ve Banyo Aktivitelerine Yönelik Yardımcı Cihaz	306
Tuvalet ve Banyo Yardımcıları.....	306
Ev Güvenliğine Yönelik Yardımcılar	308
Hatırlatıcılar	308
Sosyal İletişim Yardımcıları.....	309
Takibe ve Kaybolmaya Yönelik Yardımcılar.....	309
Ekran Okumaya Yönelik Yardımcılar.....	310

Bölüm 23

Geriatrik Bireylerde Teknoloji Temelli Müdahaleler311

ELA TARAKCI • TUĞÇE POYRAZ İŞLEYEN

Giriş.....	311
Geronteknoloji	311
Teknoloji Temelli Müdahaleler	312

Bölüm 24

Geriatrik Bireyler İçin Ev Düzenlemeleri.....321

MEDİNE NUR ÖZATA DEĞERLİ

Ergoterapi Müdahale Alanı: Ev Düzenlemeleri.....	321
Geriatrik Bireyler İçin Ev Düzenlemelerinin Önemi	322
Ev Düzenlemesi Süreci	323
Ev Düzenlemeleri Müdahaleleri	325
Sonuç	334

Bölüm 25**Geriatrik Rehabilitasyonda Bakım Veren Eğitimi337**

FATİMA ZEHRA DOĞAN

Bakım Veren Kimdir?	337
Bakım Verme Süreci	338
Geriatrik Bireylerin Bakım Vereni Olmak	338
Bakım Veren Eğitimi.....	339
Bakım Verenlerde Kanıta Dayalı Eğitim Ve Uygulama Programları	343
Bakım Veren Eğitimlerinin Önemi	344

Bölüm 26**Kurumsal Bakım ve Ergoterapi347**

ÖZGÜ İNAL

Kurumsal Bakım	347
Palyatif Bakım.....	349
Yaşam Sonu Bakımı (Hospis).....	349
Yoğun Bakım.....	350
Huzurevi/ Bakım Evi.....	351
Birinci Basamak ve Evde Sağlık Bakımı.....	354

Bölüm 27**Yaşlı Dostu Yapılı Çevre (Age-Friendly Built Environment)359**

MELTEM YILMAZ • SERMİN ÇAKICI ALP

Giriş.....	359
Dünden Bugüne Yaşlı ve Mekân	361
Yaşlı Dostu Tasarım Ölçütleri	361
Yaşlı Dostu Konut Tasarımı	366
Yaşlı Konutunda İç Mekân Gereksinimleri	367
Sonuç	372

Bölüm 28**Geriatrik Rehabilitasyonda İnterdisipliner Ekip375**

MEDİNE NUR ÖZATA DEĞERLİ

Geriatrik Rehabilitasyon Ekibi.....	375
İnterdisipliner Ekip Üyeleri ve Görevleri	377
Sonuç	381

Bölüm 29**Geriatrik Rehabilitasyonda Dokümantasyon ve Kayıt.....383**

İBRAHİM YAVUZ TATLI

Tıbbi Dokümantasyonun Tanımı	383
Tıbbi Dokümantasyonun Tarihçesi	384
Tıbbi Dokümantasyonun Önemi	385
Dokümantasyonda Elektronik Kayıt Sistemi	386
Geriatrik Rehabilitasyonun Tıbbi Dokümantasyondaki Yeri	389

Bölüm 30**Geriatrik Rehabilitasyonda Kanıta Dayalı Ergoterapi Uygulamaları391**

EMEL PEKÇETİN • SERKAN PEKÇETİN

Toplumda Yaşayan Yaşlılar	392
Huzurevinde Yaşayan Yaşlılar	395
Hastanelerdeki Akut Dönem Ergoterapi Uygulamaları	396
Bilişsel Bozukluklar	396
Az Gören Yaşlı Bireylere Yönelik Ergoterapi Uygulamaları	398

Bölüm 31**Geriatrik Rehabilitasyonda Trendler ve Yenilikler403**

OZAN DEMİRCİ • BARKIN KÖSE

Geriatrik Popülasyona Yönelik Değişen Politikalar ve Güncel İstatistiksel Bağlam	403
Geçmişten Günümüze Geriatrik Rehabilitasyon Uygulamaları	406
Günümüzden Geleceğe Geriatrik Rehabilitasyon Uygulamaları- Trendler, İnovatif Yaklaşımlar ve Ar-Ge Bağlamına Bakış	409
Sonuç	415

